

JÜDISCHE ZEITUNG.

אלגעמיינע יידישע צייטונג

ארגאן פיר פאליטיק, האנדעל, פערקעהר אונד יידיש-קאנפעססיאנעללע אינטערעסען.

Table with publication details including address (Budapest, VII., Sip-utca 19. sz.), subscription rates, and printer information (Groszberg Lipót).

פאלקס שול-אומערריכט. נאכדעם מעהרערע העדער צו דעזעס געגענשאנדע גע- שראכען האט מען, היעלט אונטערריכטס-מינים. מער גראף א פ פ א נ י איינע רעדע, אין וועל- כער ער אונטער אנדערעס זאמט: מיט דער איינפירונג דעם נייען געזעצעס ווערד זיך דיא צאהל דער אהנע פאלקס שול-אונטערריכט בליי- בענדען קינדער פערמינערן, און האבע פיר דיא פערטעהרונג דער שולען אלעס מאגליכע גע- טהאן. וויט מייער ציאהרדיגע מיניסטערשאפט איז דאס אונטערריכטס-בדושעה פאן 50 אויף 82 מיליאנען קראנען געשטייען.

גראף ראבערט זשעלענסקי; שלעכט גענוג! מיניסטער א פ פ א נ י פארזאן מיט איי- נער זאלכען אייפלאסונג, וועלכע דיעס אלס אין איבעל בעטראכטעט, קאנן און מיך אין קיינען ווארט-וועכסעל איינלאסען. - בעטראכט דעם פערדאלטניסעס צווישען שטאטליכען אונד קאנפעססיאנעללען שולען וועלל דער געזעצע- ענטווארף דעם שטאטליכען שטאנד- פונקטע איבעראלל געלטען פערשאפען. דאבייא זאלל אויך דען איבעריגען שול-פערדאלטען דאס געגעבען ווערדען, וואס איהען געבירט, דאמיט זיא דיא ערציעהונג פאן איהרען אייגענען רעליגיאן- טאראלישען געזעכטספונקטען ליימען קאננען, אימער יעדאך נור אין אונגאריש-אונטער-ריכטונג.

דער געזעצע-ענטווארף ווארדע דאן אונ- פערלערט אנגעקאממען, דאסוועלכע געשאה אויך מיט דעם געזעצע-ענטווארף בעטראכט דער שפיריטוס-שטייער אונד מיט מעה- רערען אנדערען פאלאגע, ווארדען דיא זעלבע געשלאסען ווארדען.

אין דען ביידען יינסטען זענענען דעם א ב נ ע ק ע ר ד נ ע ט ע נ ה ו י ז ע ס ווארדע דיא בעראטהונג איבער דיא א ב א נ ד ע ר ו נ ג ד ע ס פ א ל א נ ד ו נ ג ז ע ס ז ע ס פ א ר ט ג ע ז ע צ א .

אס פרייטאג מאכטע ארפא' ב א ז ו ו י ק י אייגע איינווענדונגען געגען דיא פאלאגע. ער ערוכטע דען זעלבע מיניסטער, פאן זייער אב- זיכט, דיא גילטיקייט דעם געזעצעס אין גע- וויסען פאלגען פיר דיא דויער איינעס יאהרעס איינציהעבען, אכצושיפענען, דיא זאכט געגען דיא קליינען לייגע מאסעס-עקזעקוציאנען אין דער מאנעספארדונג ווארען, דיא איינצעלבעראטהונג מאגע ביו צום הערעכט פערטאגט ווערדען. - בארנאבאס ברוזא בערויסט דיא פאלאגע, ווייל זיא דאס פאלק געגען דיא וואכערע אונד אויס- בייטער אין שומין ניממט. - דיעזער אויפלאס- סונג טריט דעוידעך נאדי ענטענען, ער זאמט: דיא לאגע אינזערעס בויערנשאנדעס איז קיינע זאך מרוידיגע, וויא זיא געשילדערט ווערד. אונטער דעם שלאנווארט "שומין דער קליינען לאנדווירטהע" דארף ניכט דאס ליכטונגען שול-

פלאמאטישע קונסט, ער וואר אין לינגער אונד בעטריגע אין זייער איינזען אונד אייסערען פאליטיק. ער וואר אין אכטענאגער פיינד אללער בילדונג אונד אייפאלאונג, ער ליעכטע נור דיא נייטיגע פונקטען רינגס אומהער, דיא דיעזע זיינען פעררובטען פאלגען אס בעסטען אין דען קראס פאסטע, אונד דיעזען הענקער אללער פרייהייטליכען געדאנקען האט מע זיך צאד אלע קסאנדער III צום מיניסטער דעם איינערן אייסערקאדען, אלס זאלכער נאכס ער רען שאנדפונקט אין, דאס אלע זעכס מיליאן- נען ווען אויס רוסלאנד פערטריבען ווערדען מיסען!

דיא פערווערקליכונג דיעזעס זיינעס ליעב- לינגס-פלאנעס האט ער ניכט ערלעבט, אבנאחאל ער 50 יאהרע אלס געווארדען איז, אין מעלע- גראמס אויס פערטערסכונג מעלדעט נון דען טאך דיעזעס המן אונד אללע ליבעראלען צייטונגען דער וועלט ווימען איהם איינען נאכדורף, וויא ער איהן עהרליך פערדיענט האט.

אויס דעם רייכסטאנע.

אין דער יינסטען (פרייטאג) זענענען דעם א ב נ א ט ע נ ה ו י ז ע ס ווארדע איבער איינען פריידייטס- אונד יודענפריינדליכען אנטראג דעם בעקאנטען אטיסעמיטישען גראפען ראבערט זשעלענסקי בעראטהען, דיעזער אנטראג בעציעקטע דאס פערבאט דעם אונטע- רעקטען מערמינהאנדעלס אין דער בארען, נאכדעם דער גראף זיינען אנטראג בע- גרינדעט האט מען, טראט איהם מיניסטער-פאל- דענט וועקערלע ענטענען.

ער ערקלארטע, דאס אויך ער פיר וויכטיג האלטע, דאסס דאס בארען-געשאפט זענע בעשאנען בלייבע, צו דעזען בערוף דאסוועלכע געהאט, אבער מאן מיסטע ענטווא איבערלעגען, וואס געזעצעליך צו רעגעלן זיא אונד וואס דער זעלבסטשאנדיגען טהאטיקייט דער בארען-א- בערלאסען ווערדען מיסטע, דאס נייע בארען- געזעצען ווערדע איבערנעם שאן אים נאכסטען ווייטער צור פערדאלטונג געלאנגען, העדער עמפאיעהל דיא אבליעהונג דעם גראף זשעלענ- סקי'שען אנטראגעס.

בייא דער א ב ש ט י מ ו נ ג איבער דיעזען אנטראג ערנאב זיך איינע גלייכע אנצאהל פאן שטימען פיר אונד געגען דען אנטראג, אין זאלכעם פאללע ענטשיידעט דער פארזעצענדע, פראווענט גראף אוועל דע שאפ פ פ י נאב נון זיינען שטימע גע- גען דען אנטראג אב, דער זאמיט א ב ג ע- ל ע ה נ מ ערשיינט.

טאך דעם צווייטען המן דער רוססישען יודען.

פאן אללען זיינען איז דאס יודענסהיס אין רוסלאנד שטעטס פאן פיינען אומגעבען, דיעזע טהיילען זיך זענענען אין גייסטיגע אונד פויזשע אטיסעמיטישען ערסטערע שפינען דיא פערווערקליכען פאלגע געגען דיא יודען אויס, אונד דיעזע פאלגע ווערדען פאן דער צווייטען קאנפערענץ מיט ראהער האנד דורכ- געפירט. ניכט נור דיא גרוזאמען "הולגאנס" דיא אויף רוים אונד מאך ליערנרען וואגאבונ- דען, זאנדערן אויך דיא שריפטשטעללערישען יודענהעטצער אים צארענרייכע אלא קרו- שעוואן זינד ווערקצייגע דער גייסטיגען אורעהבער דעם יאטענפאללען עלעגיס דער רוססישען יודען.

דיא ביידען מאנעך רוסלאנדס, דיא זיך אויף דעם געביעטע דעם גייסטיגען אטיסעמיטיס- מיט אס מיסטען הערפארט, מהאן האבען, ליעגען נעמערה טיפף אונטער דער ערדע בעגראבען, ביידע פערדיענען זיא אין בעזע אויף דיא אונ- טעררוקקיג אונד פערפאלגונג דער יודען דען נאמען המן, אבנאחאל ליעדער קיינער פאן איהען זא נעענדעש האט, וויא דיעזעס איהר מוסטערבילד פערפאלטען אנטערעקענס.

פאן ביי דאן א ש ע פ ה היעס דער איינע רוסשע המן, דער וועדער ראס נאך רודע קאנפע, ווא עס גאלט, דען יודען באזעס צושיפען, אונד יע מעהר ער דיעס טהאט, דעסטא האהער שטייען ער אין דער נונט דעם צארען, ביז איהן ענדליך נאך איינעם איבערמאסט, לאנ- גען לעבען דער טאך היטוענשאפטע.

וואהרענד אבער פאציעראשעפף אין זיי- נעס גרוזאמען פארנעהען געגען דיא יודען אלס אבערהויפט דער "היליגען סטאדע" דען "שומין דער רוססיש-אדמיראלטען קירכע" צום פאל- גען, נאכד, טראט דער צווייטע המן, גע- נעראל גראף ניקאליוס איינאמייע פאף, אה- נע אנאבע אירגענד איינער אירזאכע אלס אונ- ערבוטשליכער טאך-פיינד געגען דיא יודען אויף, ער האסטע זיא אויס שאדענפריידע, ער פונטע איהגען אללעס באזע צו, אום זיך אן איהרעס אונגליקע צו וויידען, וואר דאך איבערהויפט אללעס, וואס גראף איינאמייעפף אין זיינעס לע- בען געטהאן האט מען, פאן לוג אונד טרוג דורכ- וואפען, זא דאס ער אללגעמיין דער "פאסט ער דע ה ל י נ ע" גענאנטט ווארדען, אונאחאל, דיא ליעג, דיא צו דען אבשיליכסטען זייען געהארט, אלס קאנפע קיינען אנדערען ערצייגער האבען, אלס דען גראפען איינאמייעפף, אונד אבנאחאל זיא פיעל פריהער אויף דער וועלט וואר אלס דיע- זער, זא האט זיא דאך זעלבען אייגען צאטל- בערען אונד ליעבעפאללערען פאלגענער געפינדען, אלס דיעזער גראפליכע גענעראל פיר זיא וואר, אים לוג אונד טרוג בעשטאנען זיינע נאנצע די-

דעמאכען אונטערשייטצט ווערדען. - נאך איין נער רעדע וועט יוסטיצימייסטערס גינטער ווארדען דיא פארלאגע אים אללגעמיינע נען אנגענומען ען עס בעגאנן זאפארט דיא איינצע לב עראס הונג.

לעצטערע ווארדע פארגעסערן פאלל. שטאנדיג ערלעדונגט. נור בייא פאראנראף ד קאם עס צו איינעם פיר דיא רעגירונג אינאנגענעד. מען פאללע. דער אפפאזיצאנעללע געארג נאדי בעאנראנטע, דאס דיא פענזאגען אונד גנאדענע. געהאלטער דער וויסווען אונד ווא איז ען אפגעטליכער בעאמטען נייכט ספאלאנד באר זיין זאללען. דיא מאאריסט האט דעזע אנדערונג צו פאראנראף ד אום איררטהום אנגענומען אונד אונד זא מיט געגען מיניסטער גינטער געשימטט. עס נאב דאריבער איינען ארטיגען לארם. שליעסליך טראסטעטע מאן זיך דאמיט. דאס דער פעהלער אים אבער הויזע גומ. געמאכט ווערדען ווירד.

פערשידענע נייאונקייטען.

רעפובליקאן פאר אידענט (אום קיעל רייטשלאנד) קאמט דיא נאכריכט, דאס קאן זען ווייל העלס מיט דעם פראדעמטען דער פראנצאזישען רעפובליק, פאללע יעהר, אויף דער נאך-זעע איינע בעגענונג האבען ווירד. דער קאזער רייזט הייטע פאן קיעל אן דיא נאך-זעע אונד פראדעמט פאללע יעהר ווירד געגען דען 10. די אויף דער נאך-זעע איינע טרעפפען ווייל ער נאך קאפענאגען רעוואל, שטעקקאלס אונד כריסטיאנא פאדערען ווירד. אין פאליטישען קריזען האלט מאן איינע בעגענונג נונג דער בידען שטאאטס אבערהייטער פיר מאגליך, אונד מאן גלויבט, דאס דער קאנג פאן נארוועגען דער פערמיטלער דער צוזאמענקונפט זיין ווירד.

דער פראדעמט דעם רוסשישען אבערהייטענע. הויזעס באמאקא פאן ווארדע דיעזער טאגע פאם צארען אין בעזאנדערער אוידיגען עמפאנא. גען אונד אייסערטע זיך דיעריבער - לויט איינע נעם פעטערסבורגער טעלעגראם - וויא פאלגט: איך וואר יעצט צום זעכסטען מאלע ביים צארען אונד קאנן אויסער דער הערפאראגענדסטען גיטע אונד לעבענסווייריקייט, מיט דענען איך עמפאנגען ווארדע, ערקלארען, דאס דער צאר דער דומא אויסערארדענטליך גומ גע.

פאיללעמאן.

פלוד דער פריעסטער-פאמיליע.

דיסטארישע ערצהאלונג אום דעם IV. יארהונדערט. (20. פארטעטעצונג.)

ניכט זאך, ערלויכטע קאנינג, ערוודערטע רבה, דעסטען בעדאף עס ניכט. דא קעננט מינע געוויננע ווער אום דעם לאהנעס וויללען דעם הערן דיענט. דער האט דיעזען לאהן פערוויקט אונד דען דיענטס גיכט פאלל-בראכט, דא ער זיך זעלבסט נור דיענען וואללען. לאסס מיר דאס ערהעבענדע בעוואוסטזיין, מינער פליכט אלס אונ-טערטאן נאכגעקאמען צו זיין!

ניכט זאך, רבה, ניכט אלס אונטערטאן, איך שמיכלע מיר, אלס פריינד, ווער זאך פיעל צו פערלירען, זאך פיעל אויפגעבען האטטע, מוסס טיעפערע בעווענ-גרינדע געהאבט האבען, רבה, לאסס אונס אפפען אונ-אומוואנדען מיט איינ-אנדער רעדען! איך האבע דיעזע שונדע זייט צעהן יארהרען זאך אפט הערבייגעוועהנט, מיין ניסט האט זיא מיר אונז אהלי-גע מאל פארגעמאלט, דאס איך זיא ניכט בלאס מיט דעם וועכטעל קאלטער רעדענס. ארמען פערלירען ווילל, אלס מיין געמאחל שאבור פערשאריבען, אלס דאס נאך נאבילאן צוריקגעקעהרט ווארטט, אבער ניכט וויעדער היער ערשינענסט - וויא אפט שטאנד איך אויף דעם פונקטע, דך היערדער ענטביעטען צו לאססען, דיר מינען וואונש אויסצושפרעכען, דך וויעדערוועהען; אבער דיא קאנינג, דאס ווייב היעלט

זינט אונט. דער צאר פערטאלט דיא דומא-ארבייטען מיט רענטמעס, פערטרויענספאללסטעס אינטערעסעס. עבענוז זינד דיא בעזיעהונגען דער רייכס-דומא צור רעגירונג פאללקאמען קאך-רעקט, בעדענקט מאן דיא ניידיגט דער פארלא-מענטארישען איינריכטונג, דאס דיא אבערהייטע-מען קיין פארבילד, קיינע פארשולע האטטען, זא מוסס דאס געלייסטעטע וואהלוואללענד אנער-קאנגט ווערדען. זייט דעם צוזאמענשטריט האט דיא דומא 495 געוועזעס. פארלאגען ציר בע-ראטהונג איבערוויעזען ערהאלטען; דאפאן זינד 200 געוועזע ענדגילטג הורכבעראטהען.

(צור לאגע אין פערזיען) קאממען פאלגענדע נאכריכטען: ביא דען קאמ-פען אין סאלבריים האט עס 879 סאך-טע אונד 700 פערוואונדעטע געגעבען, דיא אונרוהען אונד געוואלט. מאהאטען ברייטען זיך אימער מעהר אום. איינע בע-רוהיגונג איזט אין דער הויפטשטאדט טע-העראן איינגעטרעטען, פאן ווא געטעלעטע ווירד: דער שאה ערלאסט פאסט יעדען מאג אויפדען, אין וועלכען ער פערזיכערט פיר אל-לעס צו זארגען, איך פיר דיא פערביללונג דער לעבענסמיטטל. ער בוטעט, דען זיא ערנאנט מען גיבענארען פערטרויען ענטגעגענצוברינגען אונד ווישט דיא רוקקעהר פריערליכער פער-האלטיסעס. דיא שטימינג איזט זייט דען שרעקקענסטען פלאמצליך אומגעשלאגען, דיא לויטעסטען ווא-טעהרע בענעהמען זיך נאכ-רוהיג, דא זיא דיא שטאקע דער שאה-פאר-טיא ערקענען, זייט מעהרערען טאגען איזט קיין שוסס מעהר געפאללען.

(אויס ירושלים) ווירד אונס פאן ביב סיון געשריבען: הייטע איזט היער אום אלעקסאנדריען און ענישטען דיא טעלע-גראפישע טרויער. נאכריכט איינגעטראפען, דאס היי-טע דאזעלבסט הרב הגאון ר' אליהו זיל פלאמצליך איינעם הערצשלאג ערלענען איזט. דער פערבליכע ענטשאמטע איינער בערודמטען פאמיליע דער היי-ליגען שטאדט, זיין גראספאטער אונד זיין אור-גראספאטע, פערפאסטער דעם בערהימען ספר "הקרו לב", ווארען חכם באשי פאן ירושלים אונד אויך ר' אליהו חזן, דער פריהער חכם באשי פאן טריפאליס געוועזען אונד נאכהער אין גלויבער איינגעשאטט נאך אלעקסאנדריען בערופען וואר-דע, וואר איינער דער הערפאראגענדסטען גדולים אונדערער ספרדישען גלויבענסברודער. גלייך נאך דעם אנלאנגען דער טרויער באשטאפט וואר-דע דיא היעזע ווענשאטט אין דיא הויפט-סינא-גאגע פאן ירושלים (בית הכנסת המזרחי לוי)

מיך אב, דא דא מיך נאנין צו פערשמאחען, מינער נאנין צו פערנעסטען שיענסט, יעצט אבער, דא נאטט עס זא נע-פינט, דא ער דך אלס ווערקציג מינער רעטונג היערהער געבראכט, דא דא מיט ביישפיעלאזער הינענען מיך פאן דען ספארטען דער אונטערוועלט צוריקגעפיהרט, דעם ארמען דעם טאדעס מיך ענטריסטען האטט - וויא זאללעט איך אן-שטעהען, דיר מיין הערן צו אפפען אונד דך אין אללע זיינע טיעפען היינזשיגען צו לאססען? מענשען, דיא זא וויא וויר שונדען, טאנע מיטאממען געוועזען, שונדען דער האכסטען געפאהר, טאנע דער אויסערסטען בעדאנגענסט, דיא כריכען איינאדער ניכטס מעהר צו פערבערען אונד דיר-פען איינאדער אללעס אפגענאדען!

רבה הארטע דיעזע ווארטע מיט געזענקטעס אונטעריכטע. צאנערנד בעגאנן ער: "אונד וואס האטטע דיא ערהאבענע העררשען דער פערזער איהרעם ניעדערען דיענער מיטצושהילען?" פערנעכענס, רבה, פערשאנעטעס דא דך הינטער דיעזע האפישען פארמילן, דא ווייססט, דאס איך דך ליעבע, דאס איך דך זייט אונטערעם ערסטען צוזאמענשטעפען, זייט דעם ערסטען ווארטע, דאס דאס צו מיר שפראכט, זייט דעם ערסטען בליקע, דען דאס אויף מיך ווארפט, דך ליעבע, זא לאסס מיך נור דאס זאגען, דאס איך דך מיט אללעס פיער מינער זעלע ליעבע, דאס איך נונמעהר דיעזע ליעבע ניכט אויפגעבען, זיא ניכט מעהר אפפען ווילל, רבה איך מוסס דינע נאטען ווערדען. . .

רבה שפראנט ביא דיעזען ווארטען פאן זיינעם זעסטעל אויף, ער ריכטעטע זיך האך עמפאר, אונד זיינע שטימע קלאנג סאננליך ענטשלאסען. (פארטעטעצונג פאלגט.)

זינען בן זכאי) צו איינעם הספד גדול פערזאמ-מעלט, דעם זאמטליכע רבנים פאן ירושלים מיט דעם חכם באשי און דער שפיטצע בייזעהונגען. הספרים היעלטען דאזעלבסט הרה"ק בן ציון קאנינג, דער ביהערגע שטעללע פערטעטע דעם פערשאנענען חכם באשי פאן אלעקסאנ-דריען, אונד הרה"ק ר' יונתן בנימין הורוויץ פערטעטער דעם אסטערהאמער בולל אין ירושלים. ביידע רבנים היעלטען איהרע הספרים אין העבראישער שפראכע. הרב הנפטר וואר דער פערפאסטער דעם 4. טהייליגען שות"ספד, תעלומות לב" אונד נאך מעהרערער ספרו הלכה, וויא נאך עראינערליך זיין הויפטע, וואר דער פערשאנ-בענע זינערציג אויך עהרענפארדיגעט דעם קראקוער ראבבינער. קאנגרעסעס. - אס זעלכען מאן זינד אין ירושלים נאך 2 הערפאראגענדע גדולים נפטר געווארען: הרה"ק דין של אשכנזים ר' חיים יעקב שפירא זיל אונד דער בע-רוהטע ראש ישיבה הגאון ר' יעקב אהרן-שטיין זיל. עס ווארדען צו עהרען דיעזע גדולי ישראל הספרים מיט "באול מלאכה" אבע-האלטען. אין דער גראסען ישיבה אהל-משה ווא דער לעצטערע מרבין תורה געוועזען, היעל מען הרב הגאון ר' חיים זאננענעלע, זארא הרה"ק ר' יונתן בנימין הורוויץ אונד ר' מנחם אויערבאך עהרענפארדיגע הספרים. די ינחם אכלי ציון ירושלים!

(ראבבינאטס - אנטריסט) אום כ"ו ט"ש א"ש אן גאליציען מעלדעט מאן אונס, דאס דער דאזעלבסט איינהעללע געוואהל-טע ראב"ד הרב הג"מ מ"ה יושע פנחס באמבאך (ביהער ראבבינער אין אשוויעצם) זיינע נייע שטעללע פארדיגען האנגערסטאן אנגעטרעטען אונד אס שבת איינע הוישטיגערע אנארוטעס-הרשה געהאלטען האט.

(איזט דיא שאנק ליבענען פאלנד באר) מיטעלס ארטהיילס צאהל 7095/908 האט דיא קאנינג קורע צו רעכט ערקאנט, דאס דיא אויסאיוונג דעם שאנקרעכטס ניכט פאלנדבאר זיא. דער בעגרינדונג דיע-זער ענטשיידונג ענטשעהטען וויר פאלגענדעס: דאס עקוועקאנס געזעצן בעשטימט אום § 58, דאס דיא פראנע בעמערעפאנדע דיא פאלנד-בארייט דער געגענשאנדע דעם שטאאלבען מאנאפאלס דורך דיא געפאללע געזעצע ענט-שיעדען ווירד. לויט דיעזען געזעצען איזט דאס שאנק-רעכט אן איינע בעשטימטע פירזאן גע-בונדען אונד איינע אונ-אויבערטאנאבע פאליכט, דיא דורך איינע דריטע פערזאן נור מיט איינ-וויללונג דער פינאנצ-בעהאדער ערפיללט ווער-דען קאנין, דיא רעכטס-קראפט דער פאלנדונג אונד דיא אויסאיוונג דעם שאנק-רעכטס דורך סעקוועסטען קאנגטע דאהער נור מיט איינוויל-לונג אונד נאך גוסהייסונג דער פינאנצ-בעהאד-דע שטאטפירערען. נאכדעם דאס געזעצן איינע בעדינטע פאלנדונג ניכט קעננט, דאך פ דאס שאנקרעכט איב ער הויפט ניכט געפאלנדעט ווערדען.

(מאדעס פאללע) אום גאל-סעייט ש שרייבט מאן אונס: "אס יינגסטע פרייטאג איזט היער דער אבעראויס מאלענטרעטע למדן יר"ש מ"ה יצחק מאיארא ווייטש (זאדן מרוב הג' מהדאלמאש זיל אונד שווע-גערזאדן מרוב הג' מוארמעזא) אום יונגען אל-טער פאן 26 יארהרען אינעם בעסטערע יענזייטס אבערזען ווארדען, אין פערטעטונג דעם דורך אונוואהלוין פערהינדערטען הרב הג' רפה וויר-מעטע דעסטען שווענערזאדן, הרה"ק מ"ה מנחם גרשין מאשקאוויטש, דעם דאזיגענע-שע-דענען איינען גייסטיכען אונד ערגרייפערען הספר: תצ"ה" - אום דונאס-סערדא-העלי ווירד אונס געמערדעט: הייטע (זאנ-טאג) ווארדע היער דער תיה מ"ה שטען ל-ע-ווי, דער היער 17 יארהרע הינזירך אלס מלמד הינעבעננספאלל ווירקטע, צו קבר ישראל גע-בראכט, הספרים היעלטען: הרב הג' רפה זאוויא צווייא עהמאליגע קאללענען דעם דאזיגענע-שע-דענען זיל, מ"ה יוסף פליישמאן אונד מ"ה מרדכי פעטעיני, לעצטערע שפראכען אים נאמען דעם תיה פער איינעם. תנצ"ה. ה' ש' "